

Slovenska slavnost v Sheboygan.

BLAGOSLOVLJENJE NOVE OSEMRAZREDNE ŠOLE.—PET-
NAJSTLETNICA POLOŽENJA VOGELNEGA KAMNA
CERKVE SV. CIRILA IN METODA.

Sheboygan, Wis. (Izv.) — Naša slavnost se je vršila nad-
vse slovesno v nedeljo dne 6.
sept. Točno od 10. uri je blago-
slovlj kot nadškofov namestnik
Rt. Rev. Msgr. D. Thill našo
šolo. Šolska mladina je priredila
slovesen sprevod iz cerkve v
šolo z križi za vsak razred na
čelu. Križi so bili blagoslovljeni
in obsejani v vseh razredih.
Mr. Jacob Prestor je preskrbel
in plačal za vse sv. razpele v
znesku \$20.00.

Ker se je vršilo blagoslov-
ljenje naše župnije je bilo do-
loženih 15 šolskih otrok za
vsak razred. Druga šolska mla-
dina, kakor tudi društva so na-
pravila lep špalir. Ne smemo
tudi pozabiti potrkavanje na-
ših milodonečih zvonov impor-
tiranih iz Ljubljane. Ob blago-
slovljenju naše katoliške šole
se je šolska mladina in duhov-
niki med popevanjem "Bene-
dictus Dominus" vrnili v žup-
no cerkev.

Slovesno peto sv. mašo je
imel sin domače fare Rev. John
Juriček ob asistenci Fathra
Novaka iz Willarda in Rev. J.
Moura. Slovesno pridigo je i-
mel Rev. Benvenut Winkler O.
F. M. iz So. Chicago. Po sv.
maši je podelil Rt. Rev. Msgr.
Thill blagoslov za Najsvetejšim.

Popoldanski program.

Ob pol eni popoldne so pri-
redile naše ženske in dekleta
banket za ustanovitelje fare,
za vse župljane, cerkvene od-
bornike, pevce in pevke. Vsa
čast našim ženskam, ki so se
zavzele za ta banket. Posebno
Mrs. F. Melave, Mrs. M. Eržen,
Mrs. M. Repenšek, Mrs. A. Ju-
riček, Mrs. T. Udovič, Mrs. M.
Stiglic, Mrs. M. Ribič, Mrs. F.
Ribič, Mrs. J. Besal, Mrs. M.
Majcen, Mrs. A. Svetlin in ku-
harici Miss M. Hudovernik.
Banketa se je udeležilo nad
250 ljudi in pripravljeno je še
za kakih 100 več.

Tega banketa so se udeleži-
li poleg duhovnikov mesta She-
boygan tudi prominentni me-
ščani. Domači župnik kot stolo-
ravnatelj je otvoril po okrep-
čilu pri banketu govorniški
program. Najprvo je spregovoril
sam par besedi, v katerih je
lepo zahvalil vse ameriške in
domače slovenske goste. Nakar
je pozval k besedi mestnega
župana L. E. Larson-a. Mestni
župan je nastopil živahno po-
zdravljen. V svojem govoru je
navajal velike zasluge sloven-
ske naselbine sv. Cirila in Me-
toda. Čestital je župniji in
predvsem vrlemu slovenskemu
župniku Rev. J. Černetu, ki je
vkljub vsem težkočam dove-
del slovensko župnijo sv. Cirila
in Metoda do tako blilant-
nega napredka, katerega danes
Sheboygan in vsa njegova oko-
lica. Nauduševal je vse nav-
zoče, naj še naprej složno de-
lujejo za prosep in napredek
župnije sv. Cirila in Metoda.
Za svoj govor je žel nauduše-
no priznanje.

Za mestnim županom so go-
vorili še drugi mestni možje
kot G. C. Glazar, Dr. E. G.
Knauf, Joseph M. Schileer in
Jakob Gerent.

svojemu očetu, prvemu in naj-
starejšemu faranu: "Oj, hiša
očetova" in F. Ribič mu je
po kratkem nagovoru v pripo-
znanje izročila lep šopek cvet-
lic. Temu so sledili slovenski
govori.

Najprvo je bil pozvan k be-
sedi Rev. Benvenut Winkler,
O. F. M. slovenski župnik iz
So. Chicago, kateri je nastopil
živahno pozdravljen. Njegov
govor se je sukal okrog sloven-
ske farne šole sv. Cirila in Me-
toda. V vznešenih besedah je
slikal velikanski pomen slo-
venske farne šole v naselbini,
ki je edino pravo vzgojišče
slovenske mladine v naselbini.
Čestital je naselbini na doseže-
nem uspehu in jih nauduševal
za: krepki naprej; Njegovemu
govoru so vsi nauduševo pritr-
jevali.

Nato je govoril Rev. John
Novak slovenski župnik iz Wil-
larda. Tudi on je čestital nasel-
bini na napredku. Povedal je
med svojim govorom tudi več
dovtipnih, katerim so se navzo-
či od srca nasmejali. Za svoj
govor je žel živahno priznanje.

Nato so še govorili Mr. A.
Hlaban, ki je v svojem hrvat-
skem govoru nauduševal brate
Hrvate. Za njim je govoril Mr.
M. Progar. Nakar je zopet me-
šani zbor zapel v slovo: "Na-
zaj v planinski raj!"

Zvečer ob pol 8. uri pa je
nam priredilo dramatično dru-
štvo "Finžgar" dve zanimivi
igri: 1. "Na dan sodbe" in 2.
Čudodelna brivnica. Tu je zo-
pet pozval k besedi domači g.
župnik Rev. B. Winklerja iz
So. Chicago, Rev. J. Judniča iz
Gary, Ind., Rev. John Novaka
iz Willarda, Wis. in Rev. John
Jurička iz Omaha, Nebr.

Na delavski dan je imela
župnija sv. Cirila in Metoda
svoj farni piknik v slavni Ze-
leni dolini. Ta dan so nas po-
setili žogarji K. S. K. J. iz Wau-
kegana, Ill. Naši igralci so do-
bili igro 6 proti 5. Pripoznanje
greh našim vsem posebno R.
Finstu, ki je dobro znal metati
in John Mervarju, ki zna naj-
bolje loviti. Waukegančani so
bili to leto zelo srečni v igranju
doma, v Chicago, Jolietu, a ne
pri nas. Ni se jim niti sanjalo,
da bodo poraženi. Posebno, ker
so znali da niso bili naši to leto
organizirani, kajti to je bilo
naših fantov v tem letu druga
poskušnja.

Splošno rečeno je bil naš
program petnajstletnice blago-
slovljenja vogelnega kamna
predstave in piknik izvrstno iz-
peljan. Čast iz hvala vsem, ki
so k temu pripomogli, t. j. na-
šim vrlim ženskam, cerkvenim
odbornikom, fantom in dekle-
tam. Odkrito povedano, da ta-
kega uspeha v naših razmerah
nisimo pričakovali.

Dne 8. septembra smo pa o-
tvorili našo šolo. Na Mali Šma-
ren smo imeli slovesen začetek.
Slovesno sv. mašo je opravil
Rev. Joseph Judnič ob azisten-
tenci Rev. B. Winklerja in Rev.
John Jurička. Domači g. žup-
nik je pa v kratkem pojasnil
šolski mladini namen in potre-
bo katoliške vzgoje.

KRIŽEM SVETA.

— St. Louis, Mo. — Julius
Doublice, star 70 let, delavec v
kamlolomu si je končal življe-
nje z dinamitom. Položil je di-
namitno patrono na tla katero
je užgal, nato se pa vlegel na-
njo. Razneslo ga je na kosce.

— Mexico City, Mehika. —
Zvezne čete so aretirale tri Me-
hikance, ki so na sumu, da so
umorili francoskega rančerja
Robert Maurerja.

— Chicago, Ill. — Mrs. Ste-
la Hukowieski, 1037 Dewey
ave. je bila aretirana, ker se
bavi z razpečevanjem strupe-
nega žganja, bila pa je spušče-
na na proste noge, čim je polo-
žila zahtevano varščino. Tri čet-
rt ure po povratku domu je pa
bila zopet zasačena ko je pro-
dala nekemu moškemu kvort
"munšajna," nakar so jo odve-
dli in obdržali v ječi.

— Berlin. — Tukajšna poli-
cija je aretirala Otto Strohs-
cheina in njegovega brata Gott-
harda, ker sta začela z organi-
zacijo Ku Klux Klan-ov med
tukajšnjimi meščani.

— Pariz. — Rene Viviani,
francoski premier leta 1914 ko
se nahajali Nemci na svo-
jem pohodu proti Parizu je
umrl. Pokopan je bil po brez-
versko, položili so ga poleg
njegove žene, ki je umrla leta
1923.

— Chicago, Ill. — John Dav-
is, 3420 W. 65th st. je prišel
pri delu v dotiko z žico elek-
trične napeljave z močnim to-
kom, ki ga je vrgel po tleh in
je bil na mestu mrtev.

— Berlin. — Sodisce v Leib-
zigu je prisodilo komunistič-
nemu poslancu Maslow-u štiri le-
ta ječe, ker je bil obdolžen ve-
leizdaje v zvezi s komunistič-
no ustatjo leta 1923.

— Peoria, Ill. — Prva poši-
ljatev nove koruze je prispela
na tukajšni trg pretečeno sobo-
to, kar je tudi rekord.

MIROVNA POGODBA SPREJETA.

Angleška, francoska in nemška
vlada so se sporazumele in
sprejele varnostni pakt. V
Švici bo konferenca, na ka-
teri se bodo vredile vse po-
drobnosti.

— London. — Zopet se je dose-
gel velik korak za dosegajo traj-
nega, ali vsaj dolgotrajnega
miru. Anglija, Francija in
Nemčija so končale pogajanja
za varnostni pakt povoljno; tre-
ba le še opiliti nekatere po-
drobnosti, kar se bo zgodilo na
tozadavni konferenci v Švici in
stvar bo rešena.

Do sporazuma je privedla
Anglija s tem, ko je dokazala
Franciji, da le s sodelovanjem
Nemčije je mogoče v Evropi
računati na mir.

Francija je tudi obljubila,
da ne bo delala ovir, da se bo
postopalo z Nemčijo tako ka-
kor z vsako drugo državo, bo-
disi politično, kakor tudi na
polju trgovine.

ŠIRITE A. SLOVENCA!

dnevi v najlepšem spominu.
Naselbini sv. Cirila in Me-
toda v Sheboyganu pa vsa čast
in slava na napredku, ki ga je
dosegla v teh dobrih 15. letih
svojege obstanka. Čast, komur
čast!

POVRATEK SVETOŠTE- FANSKEGA ŽUPNIKA.

Farani slovenske župnije sv.
Štefana slovesno sprejeli svo-
jega preč. g. župnika. —
Skoro cela fara ga je čakala
na postaji.

Chicago, Ill. — V soboto ve-
čer dne 12. sept. se je povrnil
iz domovine Rev. P. Kazimir
Zakrajšek, O.F.
M., slovenski
župnik cerkve
sv. Štefana. Se-
boj je pripeljal
dva mlada go-
spoda p a t r a
Rev. Aleksan-
dra Urancar in
Rev. S. Salezija
Glavnik, kmalu
za njimi pa pri-
deča še 2 patra



Rev. K. Zakrajšek
slovenski župnik iz
Chicago, ki se je
povrn timer iz domo-
vine.

"Orliča" in
"Vigred," ki je bil doslej pro-
fesor na domači frančiškanski
gimnaziji. Z njim pride še Rev.
Kerubin Bigelj, ki je bil doslej
rektor božje poti na Višarjih.
S temi č. gg. bo dobila ame-
riška Slovenija izborne nove
moči, ki bodo posvetili svoje
misijonskemu in prosvetnemu
delu med ameriškimi Slovenci.
Mi vsem kličemo naš prirčni
dobrodošli!

Ko se je raznesla v soboto
po naselbini vest, da pride zve-
čer iz stare domovine svetoš-
tanski preč. g. župnik Kazimir
Zakrajšek, se je porodilo iz-
redno veselje in naudušenje po
vsej fari. Kakih 25 automobi-
lov polnih faranov je šlo po
preč. ž. župnika na postajo,
kjer so ga slovesno sprejeli in
pripeljali v avtomobilski para-
di. Zanimivo je bilo slišati
glasno trompetkanje avtomobi-
lov, ki so naznanjali, da pelja-
jo svetoštetfanskega župnika.

Ko se je dolga vrsta automo-
bilov pripeljala pred župnišče,
je začelo klenkati v zvoniku.
Mr. Kosmač in dr. so z lepim
ubranim pritrkavanjem nazna-
nili naselbini po okolici prihod
preč. g. župnika. Pred župni-
ščem in cerkvijo pa je stala
zbrana vsa župnija, staro in
mlado, ki je z naudušenimi
vzkliki sprejela svojega delav-
nega dušnega pastirja. Veliko
naudušenje, kar ni hotelo po-
jenjati, kar je pričalo, kako
silno vzljubljen je svetoštetfan-
ski preč. g. župnik med svoji-
mi farani.

Z naudušenimi farani vred
tudi naš list kliče vračujočemu
svetoštetfanskemu preč. g. žup-
niku prirčno pozdravljeni in
dobro došli!

FRANCOZI PRODRLI ČRTO RIFIJANCEV.

Fez, Maroko. — V soboto na
nedeljo se je zopet bila huda
bitka, v kateri so imeli Rifijan-
ci velike izgube in Francozi so
prodrli njih črto severno od
Ourga.

Rifijanci so se boril kakor le-
vi zoper premočjo 10 proti 1,
njih namen je bil za vsako ce-
no ustaviti prodiranje Franco-
zov. Glavno mesto Amyot je
padlo v roke Francozom, tako
tudi več drugih važnih posta-
jank.

V Tetuan okraju so tudi
Španci prizadali velike izgu-
be Rifijancem, na enem mestu
je bilo 500 mrtvih, dočim je pa-
dlo le 35 Špancov.

LETALCI REŠENI.

Letalci morskega letala velika-
na PN-9 1, pripovedujejo o
grozoti, ki so jo prestali de-
vet dni na odprtem morju ob
pičli hrani.

—
Nawiliwili, otok, Kauai. —
Morsko letalo, PN-9 1, katero
je bilo z moštvo, pet po števi-
lu primorano radi pomanjka-
nja gasolina pristati na odpr-
tem morju, kjer so blodili de-
vet dni ob pičli hrani je rešeno.

Podmorski čoln R-4, kateri
je bil eden od številnih sovrs-
tnikov, ki so iskali pogrešano
letalo in že izgubili upanje, da
bi ga dobili, ga je našel in pri-
peljal semkaj.

Rešeno moštvo je imelo ne-
kaj groznega za prestati, ne
more pa dovolj prehaliti svo-
jega poveljnika, John Rodgers-
sa, ki je toliko žrtvoval, da je
le malo hrane on sam povžil,
da je le več ostalo za ostale šti-
ri.

Hrane so imeli le za pet dni,
s katero so varčevali tako, da
so imeli še nekaj grizljavej de-
veti dan. Trpinčila jih je huda
žeja, ko bi ne bili nalovili ne-
kaj deževnice, tako pravi re-
šeno moštvo, bi bili od žeje mo-
rali konec vzeti.

Letalo je bilo opremljeno z
radio aparatom, da je spreje-
malo signale, a ni pa bilo v stu-
nu signale pošiljati. Tako so
poslušali ko so si medsebojno
signalizirali oni, ki so jih iskali.
Poveljnik Rodgers je dejal, da
eno najhujših vesti kar so jih
ujeli po radio je bila vest, ki se
je glasila, da za pogrešane ni
več upanja.

450 milj oddaljeni od točke
kjer so se spustili na morje so
bili najdeni. Neizrečeno je bilo
veselje po čolnih in parnikih
reševalcev, ko so dobili radio
signal od podmorskega čolna
R-4, da je pogrešano letalo
najdeno in moštvo pri zdarvju.

Kako se jim je godilo 218 ur
v letalu, ki je brez moči blodilo
po odprtem morju, to si ni le
lahko predstavljamo, doživeti
kaj tacega, je pa seveda vse
kaj drugega.

ŽIV POKOPAN.

Chicago, Ill. — Otroci so se
igrali na 6600 West Grand ave.,
kjer izdelujejo opeko. Tam
je globoka jama kjer koplejo
ilovico za opeko. Dva dečka
sta stala približno jame, zemlja
je se podala in oba združita v
jamo, za njima se pa je valila
ilovica in 14 letnega Thomas
Zygiela popolnoma zakrila, do-
čim je njegov tovariš imel le
glavo prosto in je bil takoj re-
šen. Thomasa ni bilo mogoče
rešiti živega. Šele po 48 urnem
napornem delu pri katerem so
vporabljali stroj za kopanje
zemlja so prišli do trupla, ob
navzočnosti starišev in sester
žrtve.

NAMERAVANI NAPAD NA ROMUNSKO KRALJEVO DVOJICO PREPREČEN.

Dunaj. — V Kichenev je ro-
munsko kraljevska dvojica pri-
sostovala otvoritvi velesejma.
Med množico, ki je napravila
špalir kralju in kraljici sta bila
tudi dva možka, ki sta se sum-
ljivo vedla, kar ni ostalo prikri-
to detektivom, kateri so ju are-
tirali. Oba aretiranca sta bila
kmeta iz okolice in sta imela
pri sebi vsak po en nabit re-
volver.

Iz Jugoslavije.

PRVI OFENZIVNI RADIČEV KORAK V SLOVENIJI SE
JE KONČAL S POPOLNIM POLITIČNIM PORAZOM
ZA RADIČA. — DRUGE ZANIMIVE VEŠTI.

Radičev shod na Krškem polju.

Zborovanje na Krškem po-
lju, ki naj bo pomenilo prvi of-
enzivni Radičev korak za Slo-
venijo in za katero so se vršile
tako velike priprave kakor do-
slej še za noben Radičev shod,
se je končalo s popolnim poli-
tičnim porazom za Radiča. Glav-
no pozornost so osredotoči-
li ljudje na živinsko razstavo
in na konjsko dirko, nobe-
nega zanimanja pa ni svet ka-
zal na gospodo, ki se je zbrala
na govorniškem odru.

Po skoraj enournem govoru
je Radič stopil med kmete, ni-
ti eden se mu ni pridružil.
Spremljali so ga le hrvatski
kmetje in prireditelji shoda.

Zborovanja se je udeležilo
okoli 2500 ljudi, več kot dve
tretjini pa je bilo Hrvatov.

Strašen samomor.

Dne 19. avg. zjutraj okoli 1.
ure se je zgodil na progi južne
železnice v Rožni dolini na-
sproti tobačne tovarne strašen
samomor. Strojvodja Josip
Trdina je javil večeraj zjutraj
višjemu stražniku Antonu Co-
tiču, da leži na progi za tobač-
no tovarno razmesarjeno po-
polnoma golo truplo. Strojvo-
dja Trdina je pri tem tudi
javal stražniku, da mu je stroj-
vodja brzovlaka št. 603., ki
prihaja v Ljubljano okoli pol-
ene ponoči, Zagradnik, pripo-
vedoval, da je za tobačno to-
varno nekaj povozil ni pa vi-
del, kaj je bilo, ali kamen, ali
kaka veja ali kaj. Naročil mu
je, da naj domov grede pogle-
da. Sli so takoj na lice mesta,
kjer se jim je nudil strašen pri-
zor. Proga je bila nad železni-
skim mostom v precejšnjem
obsegu vsa okrvavljena. Na
progi pa našli v veliki mla-
kuži popolnoma razmesar-
jeno golo truplo možkega.

Truplo je bilo brez glave in
brez desne noge. Glavo je našel
okoli 5 ure zjutraj na progi po-
leg prelaza na Glincah ob cesti
XV, ki vodi iz Gline v Rožno
dolino, zidar Ivan Oblak. To
znači, da je vlekel samomoril-
čevo truplo vlak skoro
dva kilometra, pri čemur se je
izgubila tudi desna noga. O tej
sumijo, kar je tehnično tudi
mogoče, da se je vrnila v stroj
in Bog zna kje je zopet izpad-
la, ker je v okolici niso našli.
Ne daleč od tam so našli na
progi samomorilčev suknjič. V
suknjiču pa so našli listine z
raznimi pismi in listinami in
okrog 15 Din denarja. Na po-
lagi teh listin so ugotovili, da
je samomorilec komaj 24 letni
pleskar Ivan Podobnik, rojen v
Šiški, pristojen v Cerčno, stu-
nujoč v Rožni dolini. Med listi-
nami so dobili tudi dopisnico
naslovljeno na neko žensko iz
Rožne doline. Na tej dopisnici
ji poroča, da se bo usmrtil
radi nesrečne ljubezni.

Tri žrtve strele v Zagrebu.

Povodom neurja je zahteva-
la v Zagrebu strela tri žrtve.
Na sokolskem vežbališču se
je gospa Berta Mrak tako pre-
strašila udara strela, da jo je
zadel srčna kap in je na me-
stu umrla. V mestni okolici pa
je strela ubila na cesti 27 letno
kuharico Marijo Zupančič iz
Klanjca in železniškega delav-
ca Jankota Hršina.

Duhovniška vest.

V ponedeljek dne 17. m. m.
ob 17. uri so se v cerkvi sv.
Alojzija začele ob veliki ude-
ležbi duhovne vaje za duhov-
nike lavatinske škofije. — G.
Jožef Cerjak, častni kanonik v
Slov. Bistrici, je radi obolelosti
odložil posle dekana v Sloven-
ski Bistrici.

Nesreča pri krožni žagi.

Mizarju Fleretu Jožefu iz
zapadnega revirja v Trbovljah
je odtrgalo pri rezanju desk
na krožni žagi zadnje tri prste
desne roke.

Fara pri Kostelu.

Dne 15. m. m. med 6 in 7 uro
zvečer je nastal tu hud naliv
in je treskalo. V vasi je udari-
la strela na prag hiše št. 9. ter
ubilo 41 letno dekle Nežo Bri-
ški.

Med pastirji.

V Šapcih pri Garčinu se je
te dni pripetil zločin, karšne-
ga dotlej v teh krajih niso po-
znali. 13 letni pastir Pero Klo-
bučar je na paši v prepiru za-
klal 14 letnega tovariša Jova
Velevčkega.

Jadranska razstava.

V prvih 15 dneh je posetilo
Jadransko razstavo vsega pri-
bližno 19.000 oseb. Od teh je
kupilo vstopnico pri vходу pri-
bližno 9000, ostali so imeli le-
gitimacije. Razmeroma najbo-
ljše je obiskani glavni oddelek
razstave, ki je nameščen v re-
alki: imel je v prvih 15 dneh
14.000 obiskovalcev. Približno
tretjina vseh 19.000 obiskoval-
cev je bilo inozemcev. Razsta-
va ostane odprta do 25. t. m.
Obiskovalci imajo na železni-
cah 50% popusta.

Velika tatvina v Karlovcu.

Tvrdki Svačina in Ban v
Karlovcu so neznani tatovi
ukradli 76 oblek, 3 zimse
suknje, 10 hlač, 20 srajc, več
kap in kravati itd. Skupna vred-
nost ukradenega blaga znaša
145.405 Din.

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze
s pošto in zanesljivimi bankami v
starem kraju in naše pošiljave so do-
stavljene prejemniku na dom ali na
zadnjo pošto točno in brez vsakega
odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in š-
rah so bile večeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din.	\$ 9.60
1.000 — Din.	\$ 18.85
2.500 — Din.	\$ 47.00
5.000 — Din.	\$ 93.50
10.000 — Din.	\$ 186.00
100 — Lir	\$ 5.00
200 — Lir	\$ 9.65
500 — Lir	\$ 23.25
1.000 — Lir	\$ 45.25

Pri pošiljtvah nad 10.000 Din. ali
nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat me-
nja, dostikrat docela nepričakovano
je absolutno nemogoče določiti cen-
vnaprej. Zato se pošiljatelj nakaze-
po cenah onega dne, ko mi sprejme
mo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI
V JUGOSLAVIJO IN SICER PO
POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAV-
NO.

Vse pošiljave naslovite na—SLO-
VENSKO BANKO
ZAKRAJŠEK & ČEŠAREK
455 W. 42nd ST., NEW YORK CITY

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI IN NAJSTAREJŠI SLOVENSKE LIST V AMERIKI.

Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovenian Newspaper in America
Established 1891.

Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek razven dneva po prazniku. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday except the day after holiday.

— PUBLISHED BY —

Edinost Publishing Company

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telephone: Canal 0098

Cene oglasom na zahtevo. — Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto.....\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta.....\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto.....\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta.....\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year.....\$4.00
"	For United States per half year.....\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year.....\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year.....\$2.50

Številka poleg Vašega naslova na listu znači do kod imate list plačan. — Obnovite naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter August 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Ali boste pomagali?

List "Amerikanski Slovenec" odpravlja z današnjem dnem zopet veliko kampanjo, za 700 novih naročnikov. Z novembrom mesecem začne list izhajati dnevno petkrat na teden. Gotovo je, da bo s tem storjen zopet velik korak naprej med ameriški katoli. Slovenci. Ta uplavlje se bo začutil še le potem, ko bo list nekaj časa izhajal v pomnoženi izdaji. Kolikor pogostejše bo izhajal list, toliko hitreje in uspešneje bo sejal med narod pravi slovenski katoliški duh.

V tej kampanji se nudijo starim in novim naročnikom izredne koristi, t. j. da dobijo list od današnjega dne do 31. okt. za staro ceno \$4.00. Ker bo list potem večkrat izhajal, kakor sedaj, je samo ob sebi umevno, da se mu bo tudi naročnino zvišalo. Zato imajo pa v tej dobi do 31. oktobra vsi priliko, da plačajo naročnino še za naprej, a obenem naj nihče ne pozabi pridno in vstrajno agitirati za nove naročnike.

Kako velike važnosti je za nas katoliški tisk, veste vsi, saj povdarjamo to dan za dnem. Vsi vidite, kako si protiverski sovražniki dovoljujejo početi vse, kar se zmislijo proti nam. Srabote naše voditelje, duhovnike in lajke, sramote naš najdražji biser vs. vero in se z njenih naukov norčujejo. Nas katoličane zasmehujejo, kakor da bi bili brezverci res kaj boljši od nas, kar je pa ravno nasprotno. In zakaj to delajo, zato ker imajo močan tisk, ki z njim narod slepe in zapeljujejo.

Rojaki Vi veste po naselbinah, kako dobro došel je Vam katoliški tisk, kadar Vas začno napadati. Ali ne primete v takih slučajih najprvo za pero in date brezvercem in napadalcem primeren odgovor v katoliškem listu? Da. In ali ne želite, dati svoj odgovor v tak list, ki je razširjen in ima med ljudmi upliv. Vidite, tak list je naš list Amerikanski Slovenec. To je list, ki nudi zaščito katoliškim Slovincem po naših naselbinah, katere umazano napada protiverski tisk.

Pa ne samo zato je nam potreben katoliški list, marveč tudi zato, da dnevno podaja svojim čitateljem zdrave nauke, jim kaže resnico in čitatelje odvrča od slabega, h kateremu jih navaja slabi protiverski tisk. Koliko slovenskih družin je že pogubil protiverski tisk. Pogledajte vsak po svojih naselbinah in videli boste strašne posledice.

Zato rojaki Slovenci, ki ste ostali še zvesti pravim načelom slovenskega naroda, na Vas apeliramo, Vas prosimo v tej kampanji, dvignite se vsak v svojem delokrogu in storite v tej kampanji nekaj za svoj katoliški časopis, ki Vas prosi v tej kampanji pomoči.

Brezdvomno je danes vsak katoliški Slovenec in Slovenka prepričana, da večje sile med nami katoliški Slovenci za razširjevalni namen naših idej ni, kot je katoliško časopisje. S čem najuspešneje agitiramo, kadar agitiramo za naša katoliška društva, jednote in druge naše stvari, ali ne ravno potom katoliškega časopisa? Vsak, ki nas uči, vodi in brani.

Vsa tega katoliškega Slovence je sveta dolžnost, da v prvi vrsti podpira katoliški časopis. Zakaj ta je edini pravi njegov prijatelj, ki ga brani v slučaju napada pred brezverci in ga uči in utrjuje v pravem trdnem značaju.

Kolikor močnejši bo Vaš katoliški list, toliko močnejše bo Vaše orožje v času, ko Vas bodo začeli napadati protiverski fanatiki. Moti se tisti, ki misli, da mu bodo naši sovražniki prizanesli. Danes je na vrsti ta, jutri boste Vi le zapomnite se. Nasprotnik s svojim časopisjem napada najbolj tiste, ki najbolj delajo. Nasprotniki širijo svoje časopise med naše ljudi, ker vedo, da kakor hitro začne kdo čitati njih časopis, da je že na njih limanci. Da je to res potrjuje preteklost. In seveda, tiste, ki se proti tem zoperstavljajo, ljuto napadajo in sramote.

In končno vprašamo Vas, ki ste še ostali zvesti pravim načelom svojega naroda, ako nasprotniki toliko žrtvujejo in delajo za svoj tisk, ali ni potem še toliko večja dolžnost nas katoličanov, da se borimo s svojim časopisjem proti lažiasopisju, proti nasprotnikom, ki hočejo poruvati s svojim tiskom iz zadnjega slovenskega srca, vsak krščanski čut, vsako vero v Boga? Kaj pravite k temu? Ali je Vam vseeno, ako se naš narod odtrga in pogubi v brezverstvu? Mi smo trdno prepričani da ne. In to v nas utrjuje veliko zaupanje, da slovenski narod v Ameriki ni še tako daleč zašel, da bi to dopustil. In na to zaupanje zidamo, s tem zaupanjem razpisujemo sedanjo izredno kampanjo za katoliški list Amerikanski Slovenec in trdno smo prepričani, da naši katoliški možje in žene, dekleta in fantje ne bodo držali v tej kampanji križem roke, marveč upamo, da bo prav vsak storil svojo dolžnost, do svojega katoliškega časopisa.



Joliet, Ill. Jolietske novice. — Tukajšna Bates Machinery & Tractor Co. obratuje sedaj pod nadzorstvom "bond holders." Pretečeni teden se je vršila seja v uradu O. R. Laraway advokata, kjer se je prišlo do sporazuma, da plača kompanija dolžnikom 16 centov na dolar.

Tukaj je umrl James R. Lamb, star 71 let, ki je imel že 46 let trgovino z mesom na znani Cass cesti. Leta 1879, 15. sept. je odprl mesnico na 673 Cass cesti, dve leti pozneje pa še trgovino ravno čez cesto na 676, kjer je ostal do svoje smrti.

V ponedeljek 7. septembra je imela "Delavna Joliet" svoje letno združenje ali piknik, ki ga je priredil Will County Central Trades and Labor Council v Dellwood Pk. Piknik je bil eden največjih v zgodovini. Central Trades and Labor Council je bila organizirana 3. junija l. 1889. Na omenjeni dan se je v starem Akin poslopju zbralo 12 delegatov, starih lokalnih u. n. Danes imajo 30 lokalnih odsekov, ki šteje okoli 3500 članov. Prvi "Labor day" piknik je bil na 6. sept. 1889 in kar je bilo čistega dobička pri tej prireditvi so darovali stavkojočim premogarjem v Braidwood, Ill.

V avgustu je bilo v našem mestu aretiranih 210 oseb. Avtomobilskih nesreč je bilo 88, pri katerih je bilo 16 oseb ranjenih, 131 oseb je bilo aretiranih, zaradi nesodobnega obnašanja itd. Ta poročila so iz urada policijskega komisarja Corcoran.

Gdč. Katerina Sila, stara 22 let, 1113 Bluff cesti je umrla v soboto dne 5. t. m., takoj po pogrebu svojega očeta našega rojaka Paul Sila, kateri je umrl v četrtek dne 3. sept. Pogreb se je vršil v soboto iz hrvaške cerkve z mašo ob 9. uri; k večjemu počitku so ga položili na hruškem pokopališču. Hčerka Katerina je bila za časa očetovega pogreba zelo slaba in je kmalo nato umrla. Pokopana je bila istotom v ponedeljek dne 7. sept.

Operaciji na "Tonsillitis" se je podvrgla v ponedeljek dne 7.

sept. mlada Katerina Blush, hčerka Mr. & Mrs. Blush, 140 Center cesti. Operirana je bila v bolnišnici sv. Jožefa, a sedaj je že doma pri stariših in se hvala Bogu prav dobro počuti. Mladi Louis Pucel, sin uglednega rojaka Louis Pucela, 1317 Cora cesti, ki je šel v Milwaukee, Wis. nekaj tednov nazaj pravi, da se mu tam prav dopade in misli ostati še za nekaj časa. Pristavil pa je: "Joliet first, then Milwaukee."

Rojak Frank Mlakar je kupil lepo posestvo na 1144 N. Hickory cesti, katero je bilo nekdanj last Marko Kozjan-a. Rojak Frank E. Vranichar je zastopal States Attorney-a Rehn in Schlutz (Real Estate) pri tej kupčiji.

Mrs. Katerina Rogina na 103 1/2 Indiana cesti, ki je pred več meseci zbolela, se še vedno počuti slabo. Bog daj, da bi se ji kmalo obrnilo na bolje. Delavski praznik je bil zadnji dan šolskih počitnic. V torek dne 8. t. m. je armada našega drobiža 15,000 fantov in deklic; nekateri prvo, nekateri zadnje leto začelo s šolskim letom. Okrog 7,200 jih pohaja v javne šole, 6,000 v farne, 1,800 v Joliet Township High School in 825 v razne katoliške akademije.

Tukajšna Illinois Steel kompanija igra eno izmed najvažnejših vlog v finančni in delavski dramatici v Jolietu. Celokupna svota izplačana svojim uslužbencem po tej kompaniji v zadnjih 19. letih znaša \$74,738,060.79. Davka je plačala v temu času \$1,770,181.97. V zadnjem letu, 1924, je izplačala delavcem \$5,268,745.37 in za davke \$171,781.37.

Koliko pa je celokupni dobiček, to pa ostane za nas skrivnost.

Mr. in Mrs. Frank Škul in družina so se pred kratkim preselili v svoj novi dom, ki je pravi "mansion" na Vine Bld. Sin Anton Škul je kupil staro posestvo od staršev na Center cesti. Vse uradne in pisalne delo pri tej transakciji je opravil naš rojak Frank E. Vranichar, ki je v službi pri States Attorney Rehn in Henry J. Shultz.

Rojak Gregor Groznik in družina so se tudi pred kratkem preselili v svoj novi dom na Raub cesti, tako tudi Ignac Kastelic in družina.

Poročevalec.

So. Chicago, Ill.

Odgovor "nefaranu." — Na dopis v Prosveti z dne 5. sept. odgovorjam to le: Ha, ha, ha! Kdor zna pa zna. Tako konfuznega dopisa že dolgo nismo brali. Pravo sračje gnezdo je to. Škoda, ko bi sodniki v Daytonu vedeli za southchicaške zagovornike opičjega rodoslovja, bi gotovo drugače sodili, ker bi pri gotovih "nefaranih" v So. Chicagi našli nepobitne dokaze za resničnost Darwinove teorije. Tem naslednikom "oboževanega" mandrila se kolešček v glavi vrti tako počasi, da se je Prosvetin dopisnik še le čez petnajst mesecev domislil, da je bila v fari birma in da se je kot priprava za njo nekaj govorilo, kar njemu od krščanske ljubezni gorečemu srcu ni bilo popolnoma prav. Res bistir in hiter um, — da, paten-tiran spomin; zraven tega pa tudi neznansko resnicoljuben in pristen, prav tako, kakor tisti stodalarski bankovec, ki ga je neki najbrže tudi za pravico vneti "nefaran" kot boter velikušno daroval in bi je kot spričevalo njegove brezprimerne požrtvovalnosti za gmotni napredek fare, za gotovo priložnost še dobro spravljen.

Sicer te pa ljubi "nefaran" vprašam, kaj pa bevskaš, kakor ščene izza plota? Ako si res "nefaran," kajti mar naša fara? Na tisoče je nefaranov v naši okolici, pa se prav nič ne menijo, kaj se godi v naši fari, k večjemu občudujejo delavnost in požrtvovalnost naših res faranov. Kaj se torej praskaš tam, kjer te ne srbí? Tako delajo samo domišljavci, ki mislijo, da morajo povsod imeti svoj nos, ali pa norci. Ako ti pa vest očita, da si faran, pa v sled svoje ošabne domišljivosti ne izpolnjuješ svojih dolžnosti, poslušaj svojo vest, pokaži z dejanjem, da si res faran in se bomo pogovorili, kakor se spodobi med resnimi možmi, zakaj farani z "nefarani" nimajo posla. To je vendar smešno in skrajna predrznost, ako "nefaran" utikuje svoj predolgi nos v farne zadeve.

O srečen Walstreet v New Yorku, blaženi milijonarji v Chicagu in drugod! Pa zakaj? Za nje je povzdignil svoj glas southchicaški "nefaran." Gor je jim, če bi on ne bil povzdignil svoje "štimce!" Gotovo bi vsi propadli, zakaj southchicaški Slovenci jih bodo v sled župnikovega gesla: "Svoji k svojim" v svoji nekrščanski ljubezni odpovedali svojo podporo. Da, da, sladki moj "nefaran" — svoji k svojim, to so zlata vredne besede, po katerih se ravnaajo vsi večji narodi in katere bi na noge postavile marsikatero rojaka. Ako se pa to ne godi, primi najprej sebe za nos, pa boš videl, kako je dolg.

Ali si že pridobil Am. Slovincu novega naročnika?

"Na vojsko, na vojsko mi fantje gremo!" Svetovna mednarodna vojska se bliža. Diplomacije velesil s skrbjo stikajo glave in si belijo lase, kako bi jo zadržali. Kdo je pa zatrobil v bojno trobento in izkopal tomahavke? Nihče drugi, kakor southchicaški g. župnik Rev. Benvenut Winkler. Saj vzdihuje Prosveta. Sveta verska propaganda, kako si zopet žejna, da bi si gasila žejo s krvjo naroda. Jaz bi pa rekel z ozirom na prihodnji katoliški shod, ki bo najbrže razlil žolč southchicaškim "nefaranom": "O, ti grda in hinavska brezverska nestrpnost, kako si žejna črne tinte in brezplodnega potu southchicaških nerod." Koliko potu in čečkanja bo še stalo southchicaške krpučarje, da bodo morda tekom enega leta prišli toliko k sapi, da bodo skrupalci zopet en podobni lažipolni članek v Prosveto! Res prav iz srca se mi smilijo že naprej, posebno pa še, če jim brez usmiljenja na uho povem, da so gg. frančiskani že zdavnaj tako hudobni, da imajo "svoje" lastne akademične slikarje in "nefaranom" ni treba še le z grozo misliti na tisti čas, ko jih bodo frančiskani še le dobili. Glede zdravnikov, o katerih brezstidno klepetajo, pa omenim samo to, da jih za sedaj ne potrebujejo, ker za zdravje faranov so drugi zdravniki tu, če je pa treba pristriči predolg jeziček gotovim "nefaranom," so pa že zdajšnji dovolj dobri mojstri. Zato še dam preljubemu "nefaranu" samo ta prijateljski nasvet, da naj gleda, da ne bo prespal svetovna mednarodne vojske, ki jo bo napravil g. župnik in da iz zdravstvenih ozirov poskrbi, da prihodnji moralni maček ne bo tako neznansko velik, kakor je bil ta, iz katerega se je prebudil zdaj. To liko kot prijateljski nasvet od Farana.

Število slovenskega učitelstva v Julijaki krajini je od leta 1918 dalje padlo od 800 na 600, organiziranih na 500. Zajedno pada število šolobvezne mladine. Za šolstvo je doslej še najboljša na Goriškem. Tu pride en naš učitelj na 500 prebivalcev, na Tržaškem na 700 in v Istri komaj na 2000 prebivalcev. Žalostna šolska slika je to in najbrže bo še vedno bolj žalostna, ker je namen "odrešenikov" Julijske krajine, pahniti "drugorodec" v temo analfabetstva.

Krvav pretep med Orjunaši in Radičevci.

V K. Sućurcu pri Splitu je prišlo med Orjunaši in radičevci do velikega pretepa. Orjunaši so streljali. Pri tem je zadela krogla dvajsetletno Pavlino Šiškov, ki je naslednji dan za ranami umrla.

Radi krvave griže

je umrlo več otrok v Poljubinu na Tolminkem. Izdane so stroge zdravstvene odredbe.

Ali si že pridobil Am. Slovincu novega naročnika?

ŠIRITE AM. SLOVENCA

ZDRAVSTVO.

(Iz chikaškega zdravstvenega departamenta.)

Kako zdravo se je solnčiti. "Nam je sedaj znano, da je naše zdravje odvisno naravnost od solca, katero blagodejno pošilja svoje žarke na zemljo. V solncu imamo vse kaj več, kakor pa samo vžitek nad krajoto solčnega zahoda ali vho-da. Ono ima moč, ki pospešuje rast, je eno najdragocenejših zdravil, katere je dal Bog človeku."

Gorenje je izvleček iz tednika "Chicago's Health," po dr. H. N. Bundesen, zdravstvenem komisarju, kateri hoče s tem opozoriti ljudstvo, naj se poslužujejo najcenejšega in najdragocenejšega zdravila — solčnih žarkov.

"Ultra-vijoličasti žarki so nevidni, takozvani valovi luči, katere lahko vidi le kamera, so element, ki poživlja in zdravi, katere pošilja snce vedn in vedno na nas. Oni so deli solčnih žarkov, ki zabranjujejo, da človek ne oboli na mehko-kostnosti, to je bolezen, ki se pogosto opaža pri dojenčkih." Tako pravi Mr. Bundesen.

"Ultra-vijoličasti žarki imajo velik vpliv na življenske potrebščine vseh živih bitij. Oni ne samo, da ustvarjajo hrano za vsa živa bitja, temveč napravljajo takšne kemične spremembe v telesu, ki vrejujejo asimilacijo hrane, katere pride v telo. Ultra-vijoličasti žarki v solncu pospešujejo rast kosti in jih vzdržujejo močne. Oni so tudi velik sovražnik bakterij, ki zabranjujejo s tem da gradijo v telesu odpor, da se bakterije ne morejo razvijati. Oni so najvsepešnejši pripomoček za zdravljenje jetičnih."

Solčna kopel. "Solčna kopel je za človeško zdravje velicega pomena. Oni, ki se hodijo kopat in ležijo na sipi, ko pripeka solnce, se sami ne zavedajo, koliko si koristijo na svojem zdravju." Solnce posebno dobro vpliva na kri. Pomaga, da kri pravilno cirkulira, zboljšuje kvaliteto belih celic v krvi in daje telesu življenjsko moč." telesu življensko moč."

Dr. Bundesen priporoča, radi gori navedenih vzrokov, da vsakdo, kdor si hoče ohraniti zdravje, naj njegove nasvete vpošteva in se kar največ more giblje na prostem pod solncem.

"O, George," tako je dejala žena zdravnika, "si res ti ozdravil in rešil življenje Mr. Melonu?"

"Da," pravi zdravnik. "Vesel me, da lahko sedaj rečem, da je Mr. Melon izven vsake nevarnosti."

"O, George, kako imeniten zdravnik si ti! Ko bi te bila jaz poznala vsaj pred sedmimi leti, gotovo bi mi bil pozdravil mojega prvega ljubečega so-proga."

(Dalje sledi.)

Z avtomobilom skozi arabsko puščavo.

Dr. Jehart:

"Tu je vaš potni list!" je nadaljeval mož češki. "Jaz sem policijski uradnik palmiranske postaje in obenem "hotelir."

"Vi ste Čeh —?" sem hlastnil ves zavzet. Se si nisem opomogel od začudenja, da me tukaj sredi puščave neznan človek nagovori v domačem jeziku. "Kako ste prišli sem?" "O —!" se je smejal, "jaz sem češki legionar! Ponudili so mi tole mesto, pa sem ga prevzel. Prijetno je tu! Sedaj zidam "Hotel Palmira." Tamle! Čez mesec dni ga otvorimo. Turizmu svetijo tu zlati časi! Mnogo se bo zaslužilo! — Moja soproga!" je predstavil.

Pogovarjali smo se, dokler ni sofer javil

"Take your seats, please!" Obljubil sem nadejdnemu palmiranskemu hotelirju, da se vrnem čez Palmiro in ostanem dan ali dva njegov gost. Žal ni bilo mogoče. Motorji so zagrmeli, še živahen "Na zdar!" in "Živijo!" — in krenili smo ven v temno puščavo.

Ponoči z avtom skozi puščavo! Čudna, neverjetna, bajna vožnja! Manjka mi pisateljskih zmožnosti, da bi vam jo opisal. Se mislim tudi ne da opisati. Treba jo je doživeti!

Da to noč nisem spal, to si lahko mislite! Morebiti da sem včas za kake četrte urice zadržal, ne vem. Vedno isto enakomerno drdranje stroja, vedno ista črna noč krog mene, in pred menoj vedno isti beli stožec, ki so ga osvetljevali žarometi avtomobila na petdeset metrov daleč, — neizpremenjen položaj ure in ure. Kako bi naj trdil, da sem prespal kos poti, ko pa se ni ničesar izpremenilo grog mene.

Zadaj v vozu so dremali tovariši in pro-

fesor Perry je zadovoljno smrčal, jaz pa sem strmel v beli svetli stožec pred vozom. Iz tega kar se je pojavljalo v tožcu sem ugibal, kaka je puščava krog mene.

Nisem mnogo videl. Pesek in drobnost kamenje, včas je šinila večja skala v svetlo luč ob robu poti, pa koj spet izginila v temi. Ne hiše, ne palme, ne grma, se bilike ne, sledu ne najmanjšega življenja. Mrtva puščava! Avto in potniki v njem, to so bila edina živa bitja sredi smrti.

Pač! V stožcu sem videl sledove koles, včas bolj, včas manj razločne. Zarezali so jih v pesek avtomobili, ki so tod vozili pred štirimi dnevi, pred osmimi dnevi dvakrat v tednu. Ti sledovi, — to je "cesta" po puščavi, edini kazipot za soferja. Opazoval sem ga. Ostro so sledile njegove oči slabotnemu tiru, gorje če ga zgubi!

In še nekaj! Daleč zunaj v temni daljavi se je včas zavetila rahla luč pa spet izginila. Naš tovorni avto, ki je poteval nekaj kilometrov pred nami! Hvala Bogu, nismo

bili čisto osamljeni v tej divji samoti!

Krog enajste ure je avto hipoma hrupno zabobnel, zavozil počasi ter se končno ustavil. Daleč zunaj v stožcu so migale čudne sence. Pogledal sem — Karavana kamel je bila, žival privezana živali za rep, proti jugu so potovale, težko obložene z zaboji in svečnji. Več ko sto živali je bilo, dolgo je trajalo, da je zadnja z dolgimi, premišljenimi koraki, gugajoč se in stegnjenim vratom izginila v nočni temi.

Čudno srečanje! "Ladja puščave" davnih tisočletij se sreča z "ladjo puščave" modernega napredka. Katera teh dveh bo v bodočnosti zmagovalo prometno sredstvo v puščavi? Kakor vse kaže, zmaga je avto. Dosedaj smo poznali avto le na gladkih cestah. Pravo torišče njegovo pa je puščava, brezkončna, neomejena planota. Le na njej more in sme razviti vsó svojo brzino in silo. Avto veže kraje, ki jih je dosedaj ločila puščava, nedostopna daljava brez vode in hrane za ljudi in žival. Avto tega vsega

ne potrebuje in prebrzi v 24 urah razdalje, ki so jih do večraj s trudom prepotovali komaj v 24 dneh. Avto je "ladja puščave" v bodočnosti.

S podvojeno naglico je zdrknil avto v temno daljavo. Pokrajina, ki se je pojavljala v razsvetljenem stožcu, se je izpremenila. Skale so se prikazale na levi, pot je padala, vozili smo se ob bregu globokega wadija strmo navzdol. V daljavi sem zagledal luč. Ali nas čakajo roparski beduini? Kmalu sem se pomiril. Privozili smo bliže in v stožcu se je pojavil naš tovorni avto. Sofer je stal ob njem in ga napajal z bencinom.

Obstali smo in zlezal sem z voza, da si malo poravnam kolena, otrpla od sključnega sedenja po štiriurni vožnji.

(Dalje sledi.)

Tvoj nedeljski tovariš.

Rev. J. C. Smoley.

TEDENSKI KOLEDAR.

16. po bink. — Jezus ozdravi vodeničnega. L. 14.
20. Nedelja — Lazar škof.
21. Ponedeljek — Matevž apostol in ev.
22. Torek — Tomaž Vil. škof. Mavricij, m.
23. Sreda — Linus, papež in muč.
24. Četrtek — Marija Mati božj. usmil.
25. Petek — Kleofas, uč.
26. Sobota — Ciprijan in Justina muč.

ŠESTNAJSTA NEDELJA PO BINKOSTIH.

Ali je dovoljeno v soboto ozdravljati?

Luk. 14, 3.
Ali je dovoljeno v soboto ozdravljati, je vprašal Kristus Gospod farizeje, ko so v soboto, to je Gospodov dan, pripeljali k njemu vodeničnega človeka. In takoj je tudi sam odgovoril na to vprašanje: Vodeničnega ubožca je ozdravil. Izvrševati dela usmiljenja nikakor ne krši Gospodovega dne, kajti če izkazujejo bliznjemu dela usmiljenja, izkazujejo jih Gospodu samemu, ki je rekel: "Karkoli ste storili komu izmed mojih najmanjših bratov, to ste meni storili."

Kar pa mora vsakdo v Gospodov dan storiti, je: da se udeležijo nedeljske službe božje v cerkvi; pod to službo razumem sv. mašo in pridigo. Mnogi hodijo radi k službi božji, pogosto z velikim trudom, ker imajo daleč v cerkev in so pota pogostoma šlaba. Nekateri pa se v cerkev sploh v nedeljo ne prikažejo.

Premišljevali bomo danes o nedeljski službi božji. Pokazati vam hočem, da je ta služba božje upeljala sv. Cerkev, in kako veliko korist imamo mi od njih.

Nedeljske in praznične službe božje je vpeljala Cerkev že v najstarejših dobah krščanstva, že za časa apostolov.

Da se mora sedmi dan posvečevati, je ukazal Bog že v pričetku človeštva. "Posvečuj praznik," nam pravi tretja božja zapoved. Judje so posvečevali soboto; kristjani pa so, da so se ločili od Judov, pričeli posvečevati nedeljo, prvi dan po soboti, ker je ta dan Gospod vstal od mrtvih; zato so ta dan imenovali Gospodov dan. Tako je bilo že ob času apostolov.

In že ob času apostolov so se udeleževali kristjani skupnih nedeljskih božjih služb. O tem nam pričuje evangelist Lukež v Dejanju apostolov; pripoveduje, kako je prišel s sv. Pavlom v mesto Troado v Macedoniji in dostavlja: "Tedad prvi dan po soboti, ko smo se sešli k lomljenju kruha, govoril je Pavel k njim." Prvi dan po soboti, to je nedelja; sešli so se k lomljenju kruha, to je k sv. maši; govoril je Pavel k njim, to je Pavel je pridigoval.

In na sličen način so se vršile službe božje v poznejših dobah ob nedeljah in praznikih. Sv. mučenec Justin, ki je živel v 2. stoletju, je napisal spis v obrambo krščanske vere in pravi: "Vsi, ki žive v mestu ali

na deželi, se zbirajo vsak praznični dan. Ob pričetku se bere odlomek iz Prerokov ali apostolov, katerega razlaga škof. Potem vsi vstanemo in molimo; nato darujemo kruh, vino in vodo, in škof (duhoven) moli in se zahvaljuje Bogu, na kar ljudstvo odgovarja: Amen. Vsakemu navzočih se potem podeli malo posvečene daritve." Starodavno je torej pričevanje o tem, kako so se kristjani zbirali k nedeljskim službam božjim, k sv. maši in pridigi.

Tako se pa godi še dandanes. Ni torej samo navada, da hodimo v nedeljo in praznike k službam božjim, ampak je to cerkvena zapoved. In v kakih nevarnostih so bili prvi kristjani, skrivaj so se zbirali v strahu, da jih bo kedo izdal, da jih čaka ječa in mučniška smrt. Kolikokrat se je prigodilo, da so jih poganski hlapci odvedli naravnost od božje službe v ječo in smrt. Zato pa, prijatelji, se vi nikar ne pritožujte, če vam treba ob nedeljah in praznikih prenašati marsikatero nepriliko, ko greste k službi božji, spominjajte se vedno nevarnosti, v katerih so bili prvi kristjani, ko so hodili k službam božjim v katakombah. Ne delajte si ničesar iz tega, če vas brezverci zasmejujejo, če se norčujejo iz vas, ker hodite v cerkev; ljubši naj vam bo Gospod kakor pa ti brezverci. Placilo vaše bo obilno za udeležbo pri sv. maši.

Veliko korist namreč imamo od nedeljskih in prazničnih božjih služb.

Razložiti bi vam moral na prvem mestu, kako korist imamo od tega, če se udeležimo sv. maše; je to daritev, ustanovljena od Jezusa Kristusa: "TO storite v moj spomin;" Toda o tem ne bom govoril danes, ker smo že pogosto o tem premišljevali; tudi ne bomo premišljevali o koristih, ki jih imamo od pridige. Omejim se na to, da vam pokažem, koliko nam koristijo božje službe, ker so skupne.

Kristus Gospod je rekel sam: "Kjer sta dva ali trije zbrani v moje ime, sem jaz sredi med njimi."

Kristus Gospod je torej z nami in med nami. Je tu vedno pričujoč v Presv. Rešnjem Telesu; in ko se zbiramo k skupnim božjim službam, prihaja k nam s posebnimi milostmi. Te milosti vidimo že v apostolski dobi. Petra je vrgel Herod v ječo, moral bi bil mučniške smrti umreti. Dejanje apostolsko nam pa pove, da je Cerkev neprestano za njega molila. In skupna molitev je bila uslišana. Bog je osvobodil Petra iz ječe po angelu in ga ohranil vernikom. Sv. Pavel je pretrpel mnogo preganjanj od Judov in je pisal kristjanom v Rim in jih prosil, da molijo skupno za njega: "Prosim vas, bratje, po Gospodu našem Jezusu Kristusu in po ljubezni sv. Duha, da bi mi pomagali s svojimi skupnimi molitvami, da bi bil rešen nevercev, ki so v Judeji." Zanašal se je na skupno

DR. SV. MARIJE MAGDALENE, šte. 162, K. S. K. J. CLEVELAND, O.

Odbor za tekoče leto 1925:
Predsednica, Helena Mally, 1105 E. 63rd St.
Podpredsednica, Johanna Pelan.
Tajnica, Josephine Menart, 1277 Tajnica: Frances Ponikvar, 1011 E. 64. Street.
Blagajničarka: Frances Debevc, 622 Glass Ave.
Zapisničarka: Rose Hrovat.
Vratarica: Frances Kasunič.
Nadzornice: Christina Pirnat, Mary Bajt, Cecilia Znidaršič.
Zdravnika: Dr. J. B. Seliskar, in Dr. M. Oman.

Seja se vrše v stari šoli sv. Vida, vsaki prvi ponedeljek v mesecu. Pobira se assessment tudi na domo tajnice 12. in 19. stega.

molitev.

In druga korist, ki jo imamo od skupnih božjih služb, je ta, da drug drugega vzpodbujamo. Poglejte žareče ogelje v ognjišču. Dokler se ogelje drži vkup, lepo gori; če pa razbete ogelje narazen, bo košček za koščekom hitro ugasnil. Tako je tudi pri skupni božji službi, vzbujamo drug drugega, vne-mamo drug drugega k večji gorečnosti.

To sem vam hotel danes povedati o skupnih nedeljskih in prazničnih službah božjih. Videli ste, da imajo starodaven izvor, da obstoje že od apostolskih časov, videli ste, kako veliko korist imamo od njih: Hodite radi k božjim službam, Bog vam bo podelil veliko plačilo časno in večno. Amen.

UTRINKI.

Neumno obnašanje norcev privabi vedno večjo množico nego modrost modrijanov.

Simpatija ki jo imaš s sosedom, ki je obubožal, je sestra zasmehovanja.

Dosti je ljudi, ki stradajo danes vsled tega, ker se hranijo z upom na boljši jutri.

Ljudje so redkokdaj to, kar mislijo, da drugi ljudje o njih mislijo, da so.

NAROČNIKOM V CHICAGO IN OKOLICI

naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš zastopnik **Mr. Leo Mladic** radi naročnine. Cenjene čitatelje in naročnike prosimo, da mu gredo na roko in mu pomagajo širiti katoliški tisk. Prigovarjajte tudi svoje prijatelje in sosedo, da se naroče na naš katoliški list.

Uprava Amer. Slovence

Pravi način izumov.

Thomas Alva Edison slovi kot največji izumitelj na svetu. Nam ni znano ime katerega drugega izumitelja, kateremu bi bilo izdanih več patentov kot ravno Edisonu. Njegova prava zasluga se opira na dejstvo, da je on vedno izumil samo take stvari in take stroje, ki se lahko uporabljajo v vsakdanjem življenju človeka; vse njegove pomembne iznajdbe zadoščajo velikim svetovnim potrebam. Zasluge Josip Trinerja so ravno take. Trinerjevo grenko vino se lahko uporablja vsak dan za vsako starost človeka. To vino zadošča veliki zahtevi kot zanesljiva želododna tonika, ki v resnici izčišča črevesje, pomaga prebavi in krepi okus. To vino odpravlja neprebavo, zabasanos, slabo spanje ni nervoznost. Vaš lekarnar ga ima v zalogi, če ne, pa pišite na: Joseph Triner Co., Chicago, Ill. Ali rabite kak nagel pripomoček za uničevanje muh in komarjev? Poskusite Trinerjev Fli-Gass!

DRUŠTVO SV. VIDA, šte. 25, K. S. K. J. CLEVELAND, O.

Leto 1925.
Predsednik Anton Strniša 101 E. 72 Place.
Tajnik Anthony J. Fortuna 1093 E. 64 St.
Podpreds. Jos. Žulic.
Zapisnikar, Jos. Zakrajšek ml.
Blagajnik, Ignac Stepic.
Nadzorniki: Jos. Ogrin, John Viderov, John Zupan.
Zastavonoša, J. Modic.
Vratar, Jacob Korencan.
Bolniški obiskovalec, Joseph Ogrin 1051 Addison Rd.
Zdravnika, Dr. J. M. Seliskar in Dr. M. J. Oman.

Društvo zbora vse prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani. Assessment se pobira na seji samo od 10. dopoldne do 4. ure popoldne. V društvo se sprejemajo člani (ice) od 16. do 55. leta. Zavarujete se lahko za 20-letno zavarovalno ali pa za do smrtne zavarovalno in sicer za \$250, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine. V društvo se sprejemajo tudi otroci od 1. do 16. leta. Za bolniško podporo, pa \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se naznani pri tajniku samo, da dobi zdravniški list in karto in naj se ravna po Jednotnih pravilih stran 102 do 109.

RADIO NA FARMAH.

Po cenitvi poljedelskega departmanta je sedaj čez 550,000 farm v Združenih Državah opremljenih z radiofonom (brežžičnim telefonom). Cenitev se naslanja na poročila okrajnih poljedelskih agentov. Po cenitvi lanskega leta je bilo 365,000 farm z radio aparati, l. 1923 pa le 145.000 farm. Iz tega je razvidno, kako raba radiofona raste od dneva do dneva.

Rastoča popularnost radiofona na farmah je pripisati okolišnici, da radio nudi farmerju priliko za vsakdanje informacije o trgu, vremenu in poljedelskih razmerah pa tudi splošno izobrazbo in zabavo. Poročila pravijo, da se farmerji odločijo za nakup radio aparatov v prvi vrsti radi tržnih in vremenskih poročil.

Izmed držav, ki izkazujejo največje število radiofonov na farmah, stoji prva na listi država Illinois s 46,000 radio aparatov; za njo prihaja država New York, potem Iowa, Missouri, Ohio in Minnesota. Najmanj jih je v državah Nevada, New Mexico, Florida in Delaware. Takozvani koruzni pas izkazuje največji razvoj v rabi radiofonov.

SLAVNOST DR. MARIJE POMAGAJ, ŠT. 78, KSKJ.

je izpadla kar najboljša. Udeležba velikanska. Veliko število novih članic sprejetih pod okrilje KSKJ. Podrobnejši opis cele slavnosti sledi jutri.

VELIKO IZGUBO

trpe naši rojaki kateri delajo vino, a niso pravilno poučeni kako ravhati, da se vino ne pokvari.

Ni dovolj, da kupiš dobro grozdje, kajti najboljša grozdje ti ne bo prineslo dobre pitjače, ako ne veš natanko kako ravnavati z njim in posodo, v kateri boš imel vino shranjeno.

Na stotine dolarjev bi si naši rojaki lahko prihranili ko bi hoteli žrtvovati le malenkostno svoto, katero se zahteva za knjigo "KLETARSTVO", v kateri je vse od A do Z kar treba znati in vedeti vsakemu, bodisi onim, ki imajo vinograde in kupčujejo na debelo, kakor tudi onim, ki ga prešajo le za svojo potrebo.

Knjigo je spisal strokovnjak — B. Skalicky in vsebuje vsa navodila od trgave do prešanja i. t. d.

Knjige krasijo številne slike, katere natančno prikazujejo vse predmete, ki se rabijo pri temu poslu. Ko kupite grozdje ne pozabite ob enem naročiti imenovano knjigo, kajti ravno tako vam je potrebna za doseglo dobre kapljice, kakor dobro grozdje. Cena knjige je \$2.00.

Knjigarna Amerikanski Slovenci 1849 W. 22nd St. Chicago.

KADAR HOČETE

prodati Vašo hišo, naznanite to meni. Če ste se namenili kupiti hišo oglosite se pri meni in jaz vam bom postregel v Vašo zadovoljnost.

ZAVARUJEM

hiše proti ognju, tornado. Ravnotako zavarujem pohištvo, automobile proti vsaki nesreči. To se pravi, kar kdo drugi zavaruje, tudi jaz zavarujem.

Kadar potrebujete kako notarsko delo, vedite da iste tudi jaz izvršujem. Za vse se občinstvu toplo priporočam.

Joseph Zupančič
PRODAJALEC HIŠ IN ZEMLJIŠČ, ZAVAROVALNI
URAD IN NOTARSKA PISARNA

1824 W. 22nd Place Chicago, Ill.
Phone CANAL 7130

Kampanja za 700 novih naročnikov!

Izredna prilika! Izredna kampanja! Izredna prilika!

Ponovite svojo naročnino sedaj! Pridobite novega naročnika sedaj!

Zakaj pa? Zato, ker sedaj dobite list še za staro ceno

\$4.00

"AMERIKANSKI SLOVENE" začne izhajati z mesecom novembrom dnevno petkrat na teden, kar je toliko kot dnevnik. Za dnevnik bo tudi višja naročnina. Zato je koristno za vsakega naročnika, da ponovi in podaljša svojo naročnino še za naprej v tem času, ko velja še stara cena \$4.00. Sedaj je prilika, da poagitira vsak naročnik in pridobi gotovo vsaj enega novega naročnika za Amerikanskega Slovence, ker zdaj si ga lahko naroči vsak še za staro ceno \$4.00. Čitatelji in naročniki ne pozabite tega!

Katoliški Slovenci agitirajte v tem času za nove naročnike!

MATERINSKE

POKOJNINE V

MICHIGANU.

Število mater v državi Michigan, ki dobivajo podporo za vzdrževanje svojih otrok, znaša letos 50 odst. več kot l. 1915, ki je bilo prvo leto, ko je bil uveden zakon o takozvanih materinskih pokojninah (mother's pension). Število vdov, zapuščenih žen, neporočenih mater in drugih, ki so bile tekom lanskega leta deležne te podpore, je znašalo 1863; podpore so znašale na 5883 otrok. Vsega skupaj je bilo izplačanih \$1,741,656 na teh podpora, ki niso nikakoli miloščina, marveč do katerih imajo take matere pravico.

10,000 PIŠČETOV ZGORELO.

Chicago, Ill. — Na 210 W. Washington St. je izbruhnil ogenj. Gosti dim je otežkočal gasilcem delo. Goreti je začelo v kleti, kjer so priprave za umetno valjenje piščetov. Uničena je vsa priprava in 10,000 piščetov je poginilo.

NA PRODAJ.

120 akrov farma po nizki ceni, katera je v bližini mesta. 100 akrov je pod plugom. Prodajem sem sama. Več se poizve pri lasnici: **Margareta Golob**, 864—74th Ave., West Allis, Wis.

GROZDJE — GROZDJE!

Koncem tega meseca ali začetek oktobra dobim dve ali tri kare vsakovrstnega GROZDJA. Kare bodo stale na progi Pauline & Blue Island ave. Rojaki ne zamudite ugodne prilike — cene nizke. Se priporoča Slovincem in Hrvatom.

LOVRENTZ LOTRICH,
1937 So. Trumbull ave.
Phone: Rockwell 8426.

SVETOVNA LETINA

RŽI IZREDNO

DOBRA.

Poljedelski departament Združenih držav poroča, da skupna letina rži v deželah, ki prideluje 78 odstotkov vse rži na svetu, odštevši Rusijo, bo znašala letos 774 milijonov bušjev nasproti 569 milijonov v lanskem letu. Povišek znaša torej 36 odst.

Letina rži na Nemškem bo letos največja od časa svetovne vojne, namreč skoraj 302 milijonov bušjev nasproti 225 lani. Pred vojno pa je pridelal v istem ozemlju znašal 368 milijonov bušjev.

Na Nemškem bo letošnja letina pšenice in ječmena znatno večja od lanske, letina ovsa pa manjša.

Nekatere ženske sodijo svoje može po slabih lastnostih, ki jih vidijo pri drugih moških.

POŠTNI TATOV PRIJETI.

Buffalo, N. Y. — Vladni agenti in policija je aretirala osem oseb, ki so na sumu, da so kradli blago iz poštne države. Aretirani so železniški uslužbenci Lackawanna in Western železnice, priznali so, da so v teku dveh let pokradli raznega blaga v vrednosti \$2,000,000.

Oblastim se je posrečilo najti skrivališče vkradenih predmetov, kjer so našli blaga v vrednosti \$100,000. Vsi aretiranci se pa branijo izdati one, kateri so kupovali od njih ukradeno blago.

Nevaren požigalec kozolcev

se kladi v zadnjem času v okolici Celja in Gaberja, kjer je zapalil že več kozolcev in napravil ljudem veliko škodo. Sumijo, da to počenja neki postopač, ki je prišel šele pred dobrim pol letom iz štirinajstletne ječe, katero je dobil tudi radi požiga.

ŠIRITE A. SLOVENCA!

SEVEDA FOREST CITČANI



Vedo, da se kupi najboljšo vsakovrstno železnino, ki se jo potrebuje bodisi pri grajenju domov, garaž ali



karšnegakoli poslopja, kakor tudi najboljšo raznotero pohištvo po najnižjih cenah pri znanem trgovcu

BENJ. EICHHOLZER

Trgovec z vsakovrstno železnino
527 — Main Street. Forest City, Pa. (T.)

Za dobro pohištvo



SE obrnite vedne na stare poznane veletrgovine.

Ako hočete Vaše domove opremiti s trpežnim in dobrim ter lepim pohištvom, tedaj pojdite tja, kjer se tako pohištvo prodaja.

Ako hočete imeti v Vaši kuhinji dobro poč, dobro kuhinjsko posodo tedaj pojdite isto kupiti h

W. SZYMANSKI

VELETRGOVINA Z RAZLIČNIM POHIŠTVOM.

1907 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.



SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Pred. Anton Grdina
1053 E. 62nd St.
Podpreds. in pevovodja, Peter Sino-
vrnik — 6218 St. Clair.
Tajnica, Rose Horvat
6711 Edna Ave.
Kolektorica: Mary Hrstar,
5901 Prosser Ave.

Seja se vrši vsaki prvi četrtek v mesecu v pevski sobi stare šole St. Vida.



GLADIATORJI

Zgodovinski roman iz leta 70. po Kristusu. —
Angleški spisal G. J. Whyte Melville. Převedel Paulus.



Samo da opravimo naš posel, pa si bo vsak nagradil neovirano, kolikor bo hotel, in bo odšel domov s čimer ga bo najbolj veselilo!

Ni bilo pogosto, da je Hipija obdelaval svoje tovariše s tako dolgimi nagovori in s tolikimi obljubami.

Pa so mu tudi kazali svojo zadovoljstvo v ponovnih glasnih krikih in vzklikih. Pozabili so na Esko, niso več mislili na Mariamno in na preprič, da, naravnost nepotrepljivi so bili nad vsem, kar ni bilo v neposredni zvezi z njihovim ponočnim pohodom, in godrnjali so nad vsako minuto odlašanja in zavlačevanja, ki se je vrinjalo med nje in med obljubljeni plen.

Ko jim je Hipija napovedal, da je večerja pripravljena in da jih pričakuje njihov gostoljubni podjetnik, so se na dano znamenje hrupno vsuli skozi portik v obednico in pustili Esko in Mariamno sama.

Le start Hirpin in Euhenor sta ostala. Prihuljenega Grka niso genile sijajne obljube, trdovratno se je držal svojih pravic, odločen, da ne pusti izpred oči ujetega dekleta, tembolj, ker so ju popolnoma prezrli njegovi tovariši.

Četudi je ta človek daleč zaostajal v pogumni drznosti in v telesnih močeh za drugimi gladiatori, je bil v kljub temu prav zagriženo vztrajen in brezvesten ter je brezstidno nasledoval svoje sebične cilje. Zato je bil nevaren nasprotnik in je navadno imel srečo v svojih podlih naklepih.

Pri pestenju je vedno skušal najprvo utruditi nasprotnika z dolgotrajno, dobro premišljeno brambo, ni udaril, razen kadar nasprotnik ni mogel vrniti udarca. — Ravnotako je tudi pri vsem, kar je podvzel, skušal doseči svoje cilje z nepopustljivo čuječnostjo in z dosledno uporabo vseh sredstev, katere sta mu izkušnja in zdrava pamet dajali na razpolago.

In tako je ravnal tudi tisti večer. Izmučnil se je za širokim Hirpinovim hrbtom in se skril v najtemnejšem kotu portika. Od tam je opazoval nadaljni razvoj dogodkov.

Hipija je s hrupno dobrodušnostjo porival gladiatore pred seboj in ko so se pritisčali skozi ozka vrata v notranje prostore, je za hip zaostal in sepril Eski:

"Spremljal bodeš deklo domov, kajne? Ti smem zaupati?"

"Zaupaj mi!"

To je bilo vse, kar je rekel Britanec, pa njegov glas in njegov pogled, ki je srečal pri teh besedah Mariamne oči, bi bila zadovoljila tudi strožjega sodnika nego je bil poveljnik gladiatorskih čet.

"Srečno pot, fant!" mu je rekel Hirpin, "in tudi tebi, lepa cvetlica. Šel bi z vama, toda do Tibera je daleč in izostati ne smem nocoj, pa naj pride, kar hoče!"

"Srečno pot obema!" se je v naglici še poslovlil tudi Hipija. "Ako ne bi šlo za rop in plen v cesarjevi palači, težko da bi bile moje ovčice nocoj tako razsodne in mirne. — Čuvajte se, da jim ne prideta več v pest! Niti same vestalke bi vaju ne mogle rešiti! — Pojdita, pa še enkrat srečno pot!"

Ubogala sta in naglo sta odhitela v mesečno noč.

Hipija pa je z dobrovoljnim smehljajem udaril Hipina po plečih in odšel z njim v hišo. "Ej, stari," mu je dejal, "pila ga bova nocoj, najino polno mero starega tribunovega cekubana, naj se zgodi, kar se hoče. — Ali bova ležala na hrbtu in čakala na smrtni suknec, ali pa pritiska najino ustnice k časam iz brušenega zlata? — Kdo ve? Kdo se bo brigal za to!"

"Jaz gotovo ne!" je odgovoril Hirpin. "Am-

pak za sedaj sem čudno žejen in tribunova kapljica, pravijo, je najboljša v Rimu!"

XIII. Minljivost —

S pazljivim ušesom in napeto pozornostjo je poslušal Euhenor v svojem kotu ves razgovor. Ko je čul, da sta begunca namenjena k Tiberu, si je naglo misleči Grk mahoma naredil svoj načrt.

Ob Tiberu je stala četa njegovih tovarišev, ki jih je najel Placid in ki jih je pred par urami Hipija sam postavil na stražo v tiberski ulici.

Šel bo za bežečim parom, tiho in neopaženo, je sklenil, ker ni se hotel srečati s Britancom na samem. Ko pa po blizu pomoč, bo poklical tovariše in zagrabil begunca. Esko bo gotovo branil dekle s svojim življenjem, toda podlegel bo številni premoči in čudno bi bilo, če bi ne umolknil za vedno v neenakem boju. Nato bo še časa dovolj, je sodil, da se po svoji "zmagi" vrne k tovarišem, prepustivši dekle na milost in nemilost gladiatorjem. Za svojo odsotnost bo že našel kak izgovor pri tovariših, ki bodo do tistikrat že gotovo pijani zadosti, da se ne bodo toliko brigali zanj.

Sicer pa mu ni bilo mnogo za ponočni pohod, ki je občasno trše udarce in hujše boje s cesarjevo telesno stražo, nego si je želel. Ni seveda hotel izgubiti svojega deleža na plenu, kajti nihče ni bil pohlepnejši po polni močnji ko on, toda upal je, da si jo bo ceneje pridobil z zvijačnostjo in brez posebne nevarnosti.

Tako je delal naklepe in čakal, da Hipija stopi v hišo.

Končno je izginil njegov široki hrbet v vratih in potuhnjeni Grk je pohitel na ulico.

Napeto je gledal po blede mesečni in iskal temni postavi beguncev. Gibčno in neslišno kakor panter se je plazil v senci hiš do cestnega ogla, koder sta morala priti, ako sta hotela k Tiberu.

Toda zastoj je gledal, kje bi se prikazala orjaška Eskina postava in vitka Zidinja. Zastoj je begal sem ter tje kakor pes, ki je izgubil sled, sedaj hiteč naprej zapeljan od kakke nejasne sence, pa zopet vračajoč se nazaj v svoji neutrudljivi vztrajnosti in odločnosti.

Ni ju bilo —

Osramočen se je pozno v noči vrnil v tribunovo palačo —

Da bi bil vedel, kako blizu jima je bil —! Na dvajset korakov sta šla mimo njega, on pa ju ni videl!

V prvem zanosu svojega veselja nad rešitvijo je čutila Mariamna predvsem globoko hvaležnost do Boga. Zvesta hči svojega ljudstva je neomajljivo verovala, da Vsemogočni stalno in neposredno vodi usodo svojih služabnikov, in novi nauki, ki so že poglaj globoke korenine v njenem srcu, so utrdili v njej vero in upanje in ljubezen do Njega, ki skrbi kakor oče za svoje otroke.

In taka čuvstva si poiščejo izhoda v zahvalni molitvi.

Komaj sta torej storila deset korakov po ulici, se je Mariamna ustavila, pogledala Eski v obraz in rekla:

"Poklekniva in zahvaliva Boga za najino rešitev!"

"Ne, vsaj tukaj še ne!" je vzkliknil Britanec. Vkljub njegovi krepki naravi so bili njegovi živi izdelani od preživelih naporov in od skrbi, ki jo je imel za ljubljeno bitje. "Vsak trenutek se utegnejo vrniti! Nisi še na varnem! Ako si preveč trudna in ne moreš več hoditi!" — res je težko slonela na njegovi roki in glava ji je klonela — "te bom nesel na svojih rokah prav do očetove hiše. — Ljubna moja, — nesel bi te najrajši do konca sveta!"

NA PRODAJ

Zidana hiša dva nadstropja po 4 sobe v basementu 5 sob, električna razsvetljava in druge udobnosti.

Za pojasnila se obrnite na
Joseph Drescek, 2016 W. —
22nd Pl. Chicago, Ill.
Sept. 11—15—16

SLOVEČI UMETNISKI FOTOGRAFIST

Nemecsek
1439 W. 18th St.
IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE!
SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S
30-LETNO IZKUŠNJO!

Phone: Canal 4340.

VINKO ARBANAS
Edini slovenski cvetličar v
Chicago.

1320 W. 18th Street,
CHICAGO, ILL.

Vence za pogrebe, šopke za neveste in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem točno. Po naročilu dostavljam na dom.

Cene zmerno.

1436 E. 95th St.
CLEVELAND, OHIO.

NAROCNIKOM V CLEVELANDU!

Če želite obnoviti naročnino ali spremeniti naslov za naš list Amerikanski Slovenec, lahko to storite pri našem zastopniku,

FRANK KURNIKU
6121 St. Clair Avenue,
Cleveland, O.

Ravno tako se obrnite do njega v vseh drugih zadevah, tika-jočih se našega podjetja: glede oglasov, tiskovin itd. Mr. Kurnik je tudi zastopnik za list Ave Maria in St. Francis Magazine.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

NA MILIJONE ljudi bi ne bilo danes brez las, ko bi vsaki ob pravem času rabil Wahčičevo Alpen Tinkturo, katere je najboljša in uspešna na svetu za proti izpadanju in za rast las. Bruslin tinktura zoper sive lase, od katere postanejo lasje popolnoma naradni. Dalje imam najbolj uspešna zdravila, kot za rane, opekline, bule, turrove, kraste, grinte, lišaje, solnčnate pike in pruhate na glavi, za revmatizem ali trganje, kurje oči, bradavice, potne noge i. t. d. Kateri bi rabil moja zdravila brez vspeha mu povrnem denar. Pišite takoj po cenik, ga pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ,
1436 E. 95th St. Cleveland, Ohio.

DELO DOBI

v slovenski tiskarni pošten slovenski fant, ki je dopolnil 16. leto in ga veseli naučiti se tiskarske obrti. Katerega bi veselilo naj upraša ustmeno ali pisмено pri: **Upravništvu Amer. Slovenca, 1849 West 22nd St., Chicago, Ill.**

LED! LED! LED!
V vročih dneh mora imeti vsaka gospodinja led, da hladi z njim pijače, da meso ne zadiši, mleko ne skisa, i. t. d.

Čičaške slovenske gospodinjice kupujejo led od slovenskega ledarja. Kateri ga od slovenskega ledarja še ne kupuje naj to stori: Pokličite na telefon: Canal 2686 in vprašajte za: **JOE PAPERŠ**

1825 — West 22nd St.
CHICAGO, ILL.

On pripelje led na dom, prodaja in razvaja premo, les in prevaža tudi pohištvo ob času selitev. Rojakom se toplo priporoča.

ŽENITNA PONUDBA.

Vdovec 50-let star s prihranki in enim 15-letnim sinom se želi seznaniti z Slovenko od 35 do 55 let starosti. Katero veselita stan naj piše takoj na:

"VDOVEC"

care of: Upravništvo A. S.
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Vse je mogoče, pa ni mogoče, dragi žarkometar. Zmrznjena človeka bodo oživel, človek si bo pustil suspendirati življenje v ledu za par sto let, to je morda, ali bo morda, mogoče. Nemogoče je pa, ko piše žarkomet, da "bo znanost nedvomno v bližnji bodočnosti obudila mrtvega človeka k življenju." Zmrznjen človek, ki ga morda obudijo, ni mrtev. Smrti pa bo znanost težko kos. Ze Rimljanje so imeli pregovor: "Contra vim mortis non est medicamen in hortis — prosto — za silo tvojo, smrt, zdravila nimam vrt." Odkod življenje? Materializem nima odgovora, za to tudi ne oblasti nad življenjem oziroma smrtjo.

Mr. Molek je že opetovano menil, da so moje kolone predolge. On v žarkometu podira, jaz naj bi zidal. Kaj je lažje? Podtakni poslopju žveplenko in v par trenutkih je uničeno, kar se je zidalo leta in leta.

Zapiše se en sam stavek, izrazi ena trditve s par besedi, zanika se nekaj. To je hitro in kratko, ker podiranje. Zdej naj pa se stavek zavrne, trditve odkloni, zanikanje zavrne, to je zidanje in delo.

V št. 192 Prosvete piše o biblični morali. Podira zanikanje, odklanja, le na koncu dozdevno nekaj zida. Sto kolon bi ne zadostovalo, da bi se dozidalo, kar se tu v nekaterih stavkih podre.

Ostanem pri tem, da je materialistična, v tem slučaju socialistična morala revolverska. Uzor vseh materialistov. Voltair, je smisel, zasmehoval, uživljaj, dokler je udobno živel. Ko se je približal smrti, je besnel, divjal, rjul, norel. Odločitev pade, ko se približuje življenje koncu. Noben kristjan še ni postal na koncu materialist, vsak materialist pa se je ali vrnil k temu, kar je prej odklanjal, ali pa obupal. Tako potrjuje vsakdanja skušnja, in to bo doživel tudi g. Molek.

Barbarska je baje krščanska morala, ker je zidana na večni kazni za nepopravljene prestopke zoper temelje krščanske morale. Moč vesti, pravnost, morala ni avtonomna, od same sebi, temveč heteronomna, dana od višje oblasti, vsajena v srca ljudi. Kdor odklanja večno kazen za prestope, odkloni tudi pravnost same. Ako se mu zdi ta (nužna) zveza barbarična, svobodno mu, da jo odkloni. Odklonitev opravičuje ali utemeljuje g. Molek s tem, da pravi: "Vera ni nikjer odpravila zla, ni iztrebila zločinov." Zločinci so sedeli na papeževem prestolu, samomorilci se najdejo tudi v duhovniških vrstah, krščanske vlade so kaznovale s kruto smrtjo in še kaznujejo.

Mr. Molek prezre najvažnejšega činitelja pri tem, namreč, da ima človek prosto voljo, najdragocenejši dar, brez katerega bi bila vsaka morala nemo-goča. Ali naj vera koga sili, da se ravna po temeljih morale? Kje bi bila potem človeška prostost, kje plačilo za pravno dobro delo, kazen za prestop? Kako se trkate na prsa, da je človek prost, tu pa zahtevate od vere, naj naravnost zabrani vsak zločin, in ker ga ne, pravite, da je verska morala barbarska ali za nič. Papež je prost, prost duhovnik, svobodni vsak človek, prosto mu je, da ravna naravno, ali nenaravno. Ker so naravi temelji večni, mora biti večna tudi kazen, kakor je večna i plačilo. Človeku je prosto, da se ne boji hudiča in sili v pekel.

Tudi druge plati krščanske morale se g. Molek spomni, ljubim oziroma plačila. Imenuje

to "nevidežno lepe nauke," a ker cerkev tudi s temi ni odpravila v dva tisoč letih izkoriščanja in niti ni prinesla pravega bratstva na svet, naj napove bankrot. Prav ista zmota glede človeške svobode. Kakor cerkev ali njena morala ne more s silo odvrniti človeka od hudega, ako noče poteptati njegove prostosti, tako tudi ne more nikogar prisiliti k dobremu. Prostovoljno naj se človek varuje zla, potem ne bo zapadel hudiču in peklju, in svobodno naj izvršuje dela ljubezni potem se bo kmalu izpreobrnilo obličje zemlje, kakor pravi večna Modrost.

Morala je v vsakem slučaju dobra in pravilna, človek je, ker prost, ki jo ali zlorabi oziroma ne porabi.

Še dve točki. Prva je spoved. Hvala, da jo imamo, in se zločin lahko pravočasno še poravnava. Tudi to sredstvo prosti človek lahko zlorabi. Zloraba in hinavščina bi bila, ako bi človek, kakor g. Molek splošno trdi, rabil to sredstvo z namenom, da se zopet povrne v greh in lumparije. Že enkrat sem mu povedal, da to ni spoved, temveč zloraba spovedi in greh, ki se ne odpusti niti tu niti tam. Ako pa je namen čist, odkritosrčen in se kljub temu grešnik zopet povrne, pa mu je pot odprta za novo poravnanje. Kjer je borba, tam so tudi rane. Vesal ni postavila cerkev ali morala nikjer, ako jih postavlja krščanska država, je to zopet druga plat upravanja, saj imajo tudi socialistični bratci, komunisti, revolverje in puškina kopita, dasi so baje barbarsko krščansko moralo temeljito odpravili.

Druga točka je, da naj bi jaz delal za — socializem. To pa odložite kar ad Calendas graecas, za vedno, ako me milost božja ohrani pri zdravi pameti. Tudi pes je zvest, in zločinec lahko usmiljen. Socializem ima kako dobro stran, a morale, kot materialističen nauk, nima prav nobene, ali kvečemu le v besedah. Slabe družinske razmere in beda tira ljudi v samomor, zločin, pravi socialist Molek, pa je nešteto ljudi, ki so moralni tudi v takih nezakriviljenih razmerah, dobre gospodarske razmere prinesejo dobro moralo, pravi isti socialist, pa je enako nešteto ljudi, ki stanujejo v palačah, se vozijo v avtomobilih, pa kra-dejo milijone kakor srake.

Socializem se sam baje po-zobeh. Odklanja krščansko moralo, ker je morala baje zidati ječe in postavljati vešala, a če pri jednoti, ako sem prav poučen, kdo poseže kljub socialistični morali? v kako kaso, potem se prav isti socialisti nič ne obotavljajo, da ga posadijo v kako luknjo. Čemu to?

Prav ima g. Molek, ko piše: "Realno življenje, kaže drugače."

Biblija je basen, pravljica, pobožna legenda, tako odmeva iz naprednega časnikaškega gozda, ako so gg. uredniki pri dobri volji; če jih malo "prime," streljajo s sleparijo, farsko spekulacijo. Kratko bi rekel, njim je biblija — nič. Pa ne pridejo preko tega nič. Številka za številko se polni s samim tem ničem. Čudna basen, ki vedno straši še celo odrasle otroke, ne može, ferdatano in nesmrtno prefriganu navihana sleparija, ki ne izgi-ne in se ne da razkrinkati, dasi peklen-ski vratarji pišejo in mažejo v potu obraza dan na dan in leta in leta.

V novejšem času je nastopil nov general, Clarence Darrow, in pod njegov prapor hitijo vsi "kaplarji" in manjši general-

ški. Streljati so pričeli na "basni" in "sleparijo" z novim kanonom, kateremu se pravi — Kajnova žena.

Dočim je Del. Slov. napisala le par vrstic, posveti Prosveta temu kanonu kar dve koloni. Kanon je tak, da je treba samo malo zakašljati, pa utihne. General ima papirnato čako, lesono sabljo, in tem "bridkim" napravam odgovarja tudi kanon — Kajnova žena.

Bolj zanimiv, kakor ženski kanon, je zadnji stavek v Prosvetinem kanoniranju. Piše: "Ko so prvi avtorji?? krščanske biblije sprejeli (bili so avtorji in so jih sprejeli??) knjige S. T. in predstavljali (reč je pač hotel — predstavljali) stare judovske vi-re v grščino, so v svoji gorečnosti in kratkovidnosti marsikaj prezrli. Tako so pozabili zapisati, kje je Kajn dobil ženo." Člankar gotovo misli, da se je pisalo sv. pismo tako, kakor se n. pr. piše — Prosveta. Kak stavek več ali manj, kaj je na tem? Ko ljudje že pišejo o kaki stvari naj bi se pač za njo tudi malo bolj pobrigali in ne čakali nekaj tja v en dan.

Sv. pismo ima svoj določen tekst ali besedilo. Stvar prvega avtorja je bila, da bi bil kaj pristavil ali izpustil. Za besedilo so se vršili boji in prepiri. "Ni je strani, ni je vrstice, ni je menda besede v sv. pismu, zlasti novega zakona, o kateri se ne bi bile pisale debele knjige in se vršili prepiri." Glej Mladika VII. št. 248.

Dr. F. Lampe piše: "Zlasti so imeli nekdaj Judje veliko skrb za svoje hebrejsko sv. pismo. Da vidiš, čitatelj, kako so pazili na vsako stvar, omenjam to-le: Judje so natanko šteli vrste in besede bukev sv. pisma, zaznamovali so besedo ali stavek, ki je ravno v sredi bukev, zaznamovali so, kolikokrat je kaka črka v tej ali oni knjigi, zapisali so vsako posebno, ki se nahaja tu ali tam. Toraj so določili vsako stvar tako trdno, da bi ne bilo možno premeniti ne jedne črke. Tako so pa delali že potem, ko se je krščanstvo razširilo in ni bilo za Jude več upanja, da bi ustanovili svoje kraljestvo na zemlji. Očitati so jim sicer, da so v prvem času po Kristusu vendarle premenili kaj takega, kar je bilo posebno imenitno in dobro za kristjane. Toda to je gotovo, da važnih verskih stvari niso premenili. Kaže nam pa to ravnanje Judov, koliko se zdi vredna že temu nekrščanstvu ljudstvu božja beseda."

Glede prevajalcev, na katere meri člankar v Prosveti, pa pravi A. Baumgartner v svoji zgodovini svetovnega slovstva: "Pri vseh starokrščanskih narodih vzhoda je sv. pismo (v prevodu) za dolgo dobo podlaga in skupna os njih slovstva. S prevajanjem in razlaganjem teh svetih knjig kakor tudi v njih uvajanjem v pouk so imeli najboljši možje polne roke. Svetopisemske knjige so bile skoro edina duševna hrana vsem onim tisočim mnihov, ki so živeli v samostanih Egipta, Palestine in Sirije; s proučevanjem teh svetih knjig so se bavile cerkvene visoke šole v Antiohiji, Aleksandriji in Edesi; v teh svetih knjigah so dobivali luč in orožje veliki cerkveni učenci in škofje, ki so branili zaklad razodetja zoper judovstvo in paganstvo, kakor tudi zoper brezštevilne krivoverške ločine. Najplemenitejši, najbolj nadarjeni možje so nahajali v teh častljivih knjigah duhovno uteho, ki jim je ni mogla dati niti filozofija niti poezija klasičnega starega ve-ka."

Pa pride člankar v Prosveti in govoriči, da so "v kratkovidnosti marsikaj prezrli." Svet se malo drugače suče, kakor si "očetje" v Chicagu predstavljajo.



ZA DRUŠTVA

cerkvena, podporna ter razne slavnosti.

Svetinje, gumbi, trakovi z napis, regalijske znake itd.

Pečati, štampilje in druge potrebščine naročite pri

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 WEST 22nd STREET
CHICAGO, ILL.

CLEVELANDČANJE!
kadar potrebujete pogrebniha se spomnite vedno na prvi slovenski pogrebni zavod

ORDINA IN SINOVI
1053 — E. 62nd St.
CLEVELAND, OHIO
Primitve za bližnji telefon in pokličite:
Randolph 1881 ali 4356.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištvo ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!

2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Rosevelt 8221.